

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE
I BOSNE I HERCEGOVINE O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o dvojnog državljanstvu sadržana je u članku 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01. – pročišćeni tekst i 55/01 - ispravak).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

U odnosima Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine sklopljen je niz dvostranih ugovora kojima se, polazeći od zajedničkih i posebnih interesa, na načelima uzajamnog poštovanja integriteta, suvereniteta i na načelima dobrosusjedstva, pravno uredio čitav niz područja suradnje od interesa za obje ugovorne stranke i njihove državljane. Vodeći računa o okvirima utvrđenim Sporazumom o prijateljstvu i suradnji između dviju država, kojim je izražena spremnost obje stranaka za uzajamno omogućavanje stjecanja dvojnog državljanstva svojim državljanima, ali i s obzirom na ustavne i zakonodavne promjene u Bosni i Hercegovini, u odnosima dviju država, a na poticaj Bosne i Hercegovine, još 1999. godine uočena je potreba i interes za ugovornim reguliranjem problematike dvojnog državljanstva, odnosno sklapanje međunarodnog ugovora kao pravnog okvira kojim bi se utvrdila dopustivost dvojnog državljanstva, stečenog u skladu i po osnovama utvrđenim nacionalnim zakonodavstvom svake od država, regulirale pravne posljedice koje proizlaze iz dualizma, a ponekad i sukoba prava i obveza utvrđenih u nacionalnim zakonodavstvima dviju država.

Slijedom zaključaka Međudržavnog vijeća za suradnju od 4. listopada 2000. godine kojima je potvrđena spremnost za ugovornim reguliranjem ovog pitanja, nadležna tijela Bosne i Hercegovine izradila su prijedlog Ugovora o dvojnog državljanstvu te ga dostavila hrvatskoj strani na razmatranje. Naime, prema Ustavu Bosne i Hercegovine državljani Bosne i Hercegovine mogu imati i državljanstvo druge države pod uvjetom da o tome postoji dvostrani sporazum odobren od Parlamentarne skupštine, u skladu s člankom IV.4.d., između Bosne i Hercegovine i dotične države. Osobe s dvojnog državljanstvom mogu glasovati u Bosni i Hercegovini i entitetima samo ako im je prebivalište u Bosni i Hercegovini. U duhu ustavne odredbe formuliran je i članak 4. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, donesen 16. prosinca 1997. godine, koji se primjenjuje od 1. siječnja 1998. godine. U prijelaznim i završnim odredbama, člankom 39. stavkom 1. tog Zakona utvrđeno je da sve osobe koje su prije stupanja na snagu Zakona dobrovoljno stekle drugo državljanstvo, gube državljanstvo Bosne i Hercegovine, ukoliko se za 5 godina od dana stupanja na snagu Zakona, 31. prosinca 2002., ne odreknu drugog državljanstva, osim ako nije drugačije određeno dvostranim sporazumom. U prosincu 2002. godine Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu Paddy Ashdown svojom odlukom produljio je rok za sklapanje posebnih dvostranih sporazuma kojima bi se to pitanje uredilo na deset godina.

Zakonom o hrvatskom državljanstvu (članak 16.), propisano je stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem pripadnika hrvatskog naroda. Valja istaći da osobe primljene u hrvatsko državljanstvo temeljem ove zakonske odredbe postaju dvojni državljani.

Imajući u vidu broj Hrvata iz Bosne i Hercegovine koji se kao državljani Bosne i Hercegovine stekli i hrvatsko državljanstvo temeljem navedene zakonske odredbe, kao i vodeći računa o obvezama preuzetim Daytonskim sporazumom, ocijenjeno je potrebnim pristupiti reguliranju predmetne problematike u odnosima dviju država, sklapanjem međunarodnog ugovora.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 21. studenog 2002. godine donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine parafiran je 4. kolovoza 2005. godine u Zagrebu, a potpisan je dana 29. ožujka 2007. godine u Sarajevu.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI OVIM ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu, kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak) postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske. Ugovorom se utvrđuje dopustivost paralelnog posjedovanja državljanstva Republike Hrvatske odnosno Bosne i Hercegovine, stečenih na način, uz uvjete i u postupku utvrđenom zakonodavstvom svake od ugovornih stranaka, te se sporazumno definiraju načini rješavanja sukoba i dvojstva prava i obveza (reguliranje vojne obveze, ostvarivanje aktivnog i pasivnog prava glasa, ostvarivanje diplomatske i konzularne zaštite, repatriacija i slično), vodeći računa o čvrstim faktičnim poveznicama, koje upućuju na mjerodavno pravo i državno područje ostvarivanja obveza.

IV. OCJENA POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", broj 6/02. – pročišćeni tekst, broj 41/02., 91/03. i 58/04.) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, polazeći od iskazane spremnosti obiju država da u međusobnim odnosima pravno urede problematiku na koju se Ugovor odnosi, cijeni se da postoji interes i potreba da se u objema državama što skorije okončaju unutarnji pravni postupci potrebni za stupanje Ugovora na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se da se ovaj prijedlog Zakona raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Na temelju članaka 16. i 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96.), a polazeći od članka 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se pokretanje postupka za donošenje Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu.

Konačni prijedlog Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE
O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU**

Članak 1.

Potvrđuje se Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu, potpisan u Sarajevu, dana 29. ožujka 2007. godine, u izvorniku na hrvatskom jeziku i na službenim jezicima Bosne i Hercegovine – bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

**UGOVOR
IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE
I
BOSNE I HERCEGOVINE
O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU**

Republika Hrvatska i Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: ugovorne stranke) polazeći od odredbi Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, u želji unapređivanja međusobnih prijateljskih odnosa, uz puno poštivanje teritorijalne cjelovitosti i suvereniteta ugovornih stranaka, s ciljem zajedničkog reguliranja dvojnog državljanstva državljana ugovornih stranaka, sporazumjele su se o slijedećem:

Članak 1.

Ugovorne stranke suglasne su da državljani Republike Hrvatske, odnosno Bosne i Hercegovine mogu stjecati i državljanstvo druge ugovorne stranke (u daljnjem tekstu: dvojni državljani), na način i u postupku utvrđenim propisima ugovornih stranaka.

Dvojnim državljanima, u smislu ovog Ugovora, smatraju se i državljani ugovornih stranaka koji su prije sklapanja ovog Ugovora stekli državljanstvo druge ugovorne stranke, te im isto nije prestalo na način i u postupku utvrđenim propisima ugovornih stranaka.

Članak 2.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji posjeduje ili je stekao državljanstvo Republike Hrvatske na način i u postupku utvrđenom propisima Republike Hrvatske, neće kao rezultat ovog posjedovanja ili stjecanja izgubiti državljanstvo Bosne i Hercegovine niti će se od njega tražiti da podnese zahtjev za prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine.

Državljanin Republike Hrvatske koji posjeduje ili je stekao državljanstvo Bosne i Hercegovine na način i u postupku utvrđenom propisima Bosne i Hercegovine, neće kao rezultat ovog posjedovanja ili stjecanja izgubiti državljanstvo Republike Hrvatske niti će se od njega tražiti da podnese zahtjev za prestanak državljanstva Republike Hrvatske.

Članak 3.

Dvojni državljani kada se nalazi na državnom području Republike Hrvatske, odnosno Bosne i Hercegovine smatra se isključivo državljaninom one ugovorne stranke na čijem se državnom području nalazi, ukoliko ovim Ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 4.

Dvojni državljani ima i uživa sva prava koja ima i uživa državljani ugovorne stranke na čijem se državnom području nalazi i dužan je ispunjavati sve obveze državljanina te ugovorne stranke, ukoliko ovim Ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 5.

Dvojni državljani vojnu obvezu ili drugu obveznu službu izvršava u onoj ugovornoj stranci u kojoj ima prebivalište.

Vojnom obvezom i obveznom službom u smislu ovog Ugovora smatraju se sve obveze iz područja obrane koje se izvršavaju u skladu sa zakonodavstvom ugovornih stranaka.

Ukoliko je dvojni državljani izvršio obvezu služenja vojnog roka, odnosno civilne službe u jednoj od ugovornih stranaka, to se izvršenje priznaje i u ugovornoj stranci drugog državljanstva.

Članak 6.

Ugovorne stranke suglasne su da će dvojni državljanin aktivno i pasivno biračko pravo ostvarivati u skladu s unutarnjim zakonodavstvom ugovornih stranaka.

Članak 7.

Dvojni državljanin u trećim državama uživa diplomatsku i konzularnu zaštitu ugovorne stranke čiju zaštitu zatraži.

U slučaju pozitivnog sukoba nadležnosti prednost će imati ugovorna stranka u kojoj dvojni državljanin ima prebivalište, a u slučaju negativnog sukoba nadležnosti ugovorna stranka u kojoj dvojni državljanin ima prebivalište dužna je pružiti zaštitu.

Dvojni državljanin, kada se upućuje na rad u diplomatsku misiju ili konzularni ured u jednu od ugovornih stranaka u svojstvu diplomatskog ili konzularnog predstavnika uživa sva prava, povlastice i imunitete u državi primateljici u skladu s odredbama Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, kao i u skladu s odredbama Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. godine, kao da nije državljanin i države primateljice.

Članak 8.

Dvojni državljanin će, u slučaju repatrijacije iz treće države, biti repatriran u državu posljednjeg prebivališta, ukoliko se ugovorne stranke, na zahtjev repatriranog, drukčije ne dogovore.

Članak 9.

Ugovorne stranke će surađivati na razmatranju pitanja koja se odnose na primjenu i tumačenje ovog Ugovora. U tu svrhu se osniva Povjerenstvo sastavljeno od stručnjaka nadležnih tijela ugovornih stranaka.

Povjerenstvo će se sastajati po potrebi, na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, a najmanje jedanput godišnje.

Članak 10.

Ugovorne stranke suglasne su da njihova nadležna tijela razmjenjuju obavijesti koje sadrže osobne podatke o dvojnim državljanima, sukladno njihovom unutarnjem zakonodavstvu koje se odnosi na zaštitu osobnih podataka.

Članak 11.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom primitka posljednje pisane obavijesti, diplomatskim putem kojom se ugovorne stranke međusobno izvješćuju o ispunjenju svih uvjeta predviđenih njihovim unutarnjim zakonodavstvima za stupanje na snagu ovog Ugovora.

Članak 12.

Ovaj Ugovor sklapa se na neodređeno vrijeme.

Svaka ugovorna stranka može otkazati ovaj Ugovor, pisano, diplomatskim putem. U tom slučaju Ugovor prestaje šest mjeseci od dana primitka obavijesti o njegovom otkazivanju.

Sastavljeno u Sarajevu dana 29. ožujka 2007. u dva izvornika, svaki na hrvatskom jeziku i službenim jezicima Bosne i Hercegovine – bosanskom, hrvatskom i srpskom, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU
Ivica Kirin, v.r.
ministar unutarnjih poslova

ZA BOSNU I HERCEGOVINU
Sredoje Nović, v.r.
ministar civilnih poslova

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Ugovor iz članka 1. ovoga Zakona, nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje predmetni Ugovor, sukladno članku 139. st.1. Ustava Republike Hrvatske i članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96.), temeljem kojih odredaba Hrvatski sabor potvrđuje međunarodne ugovore vojne i političke naravi.

U članku 2. Konačnog prijedloga zakona sadržan je tekst Ugovora u izvorniku na hrvatskom jeziku.

U članku 3. Konačnog prijedloga zakona utvrđuje se da je provedba ovoga Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove.

Člankom 4. Konačnog prijedloga zakona utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu nije na snazi, te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno u skladu s člankom 30. stavkom 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. Konačnog prijedloga zakona propisano je da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.